

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Освітня програма	23093 Митна справа
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

01.05.2024 р.

Справа № 0584/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 07.1 "Управління та адміністрування" у складі:

Шалімова Наталія Станіславівна – головуєчий,

Антонюк Олена Ростиславівна,

Антюшко Дмитро Петрович,

Бачо Роберт Йосипович,

Вагонова Олександра Григорівна,

Загірняк Денис Михайлович,

Коваленко Юлія Михайлівна,

Кузьмак Олена Миколаївна,

Лаврененко Валентина Віталіївна,

Люта Ольга Василівна,

Рак Михайло Ігорович,

Фесенко Валерія Валеріївна,

Шевченко Інна Юріївна,

за участі запрошених осіб:

Журавльова Ірина – представник ЗВО,

Найденко Олексій Євгенович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23093
Назва ОП	Митна справа
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ГЕР погоджується з твердженням ЕГ, що ОП «Митна справа» має чітко сформульовані цілі, які в повній мірі корелюють із місією та стратегією ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Цілі освітньої програми та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін. При цьому ГЕР звертає увагу на необхідність залучення випускників до процесів моніторингу та перегляду ОП, зокрема у складі групи розробників ОП.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ГЕР підтверджує, що цілі ОП та програмні результати навчання формуються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм. Зокрема, були запроваджені такі освітні компоненти "Основи ЗЕД та митної справи", "Митна справа", "Валютне регулювання". Під час формулювання цілей ОП було враховано досвід провідних вітчизняних ЗВО, зокрема Університету митної справи і фінансів, Західноукраїнського національного університету, НУ «Запорізька політехніка», Державного податкового університету, а також зарубіжних ЗВО: Ризького технічного університету та Університету Чарльза Стерта (Австралія).

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ГЕР підтверджує відповідність ОП "Митна справа" Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузі знань 07 Управління та адміністрування для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом МОН № 729 від 24.05.2019 р.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП «Митна справа» становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає Закону України «Про вищу освіту». Обсяг обов'язкових освітніх компонент, спрямованих на здобуття загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, складає 180 кредитів ЄКТС (75 %), обсяг вибіркових ОК складає 60 кредитів ЄКТС (25 %), що відповідає вимогам Стандарту ВО за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ГЕР констатує, що зміст освітньої програми має чітку структуру. Освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Враховуючи відповідь ЗВО, ГЕР констатує, що освітні компоненти ОП «Митна справа» дозволяють в повній мірі сформуванню компетентності ЗК 14 та ПРН 23, зокрема в частині використання різних видів та форм рухової активності для ведення здорового способу життя.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освітньої програми відповідає предметній області, визначеної стандартом ВО за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ГЕР погоджується з висновками ЕГ та підтверджує, що структура освітньої програми дає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти освітніх компонентів. Вибіркова складова освітньо-професійної програми формується за рахунок таких компонентів: МАЙНОРу (умовна назва блоку з чотирьох взаємопов'язаних непрофільних навчальних дисциплін підготовки освітнього ступеня бакалавр); ВІЛЬНИЙ МАЙНОРу (окремі непрофільні навчальні дисципліни для створення власного МАЙНОРу із загального переліку Університету (загально-університетський пул) для освітнього ступеня бакалавр); МЕЙДЖОРу (дисципліни, що обирається здобувачем вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з пулу спеціальності (освітньої програми).

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку, яка включає такі види практик: виробничу практику (3 кредити ЄКТС), науково-дослідну (5 кредитів ЄКТС) та переддипломну практики (9 кредитів ЄКТС), загальним обсягом 17 кредитів ЄКТС. На сайті кафедри розміщена наскрізна програма практики, що дозволяє здобувачам отримати повну та детальну інформацію про зміст та завдання різних видів практик. Здобувачі ОП «Митна справа» мають можливість на основі укладених договорів проходити виробничу та переддипломну практики на таких об'єктах: Харківська митниця, ТОВ «ТОП ТРЕЙДИНГ ЛАЙН» (м. Харків), ТОВ «Східний науково-технологічний центр» (м. Харків), ТОВ «Юстайл», м. Харків, ТОВ «М-ЕНД-С», м. Київ (Харківський філіал), ФОП «Островський Д. М.» (м. Харків), ФОП «Канигін С. М.» (м. Нетішин), ТОВ «ЛАКІ КОРПОРЕЙШН» (м. Київ) та ін. Слід зазначити, що результати опитування здобувачів вищої освіти в 2021-2022 н. р. та 2022 – 2023 н.р. свідчать про систематичну роботу щодо удосконалення організації практичної підготовки на ОП.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ГЕР підтверджує, що освітня програма дає змогу здобувачам вищої освіти оволодіти тими соціальними навичками (softskills), що зумовлені цілями ОП. На думку ГЕР доцільно в силабусах ОК зазначити опанування якими soft skills передбачено в рамках вивчення відповідної дисципліни.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

ГЕР підтверджує, що обсяг ОП та її окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів та є відповідним для досягнення цілей та ПРН.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою на ОП «Митна справа» не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

ГЕР погоджується з висновками ЕГ та підтверджує, що критерії прийому на навчання у рамках обраної освітньої програми є чіткими та доступними, і вони розміщені на офіційному веб-сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця в розділі, призначеному для абітурієнтів (<http://surl.li/kexzd>).

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

ГЕР підтверджує, що вступ на навчання відбувається на основі результатів мультипредметного тесту із врахуванням таких коефіцієнтів: українська мова – 0,35, математика – 0,4, а також історія України / іноземна мова / біологія / фізика / хімія – 0,25. З урахуванням специфіки спеціальності та ОП "Митна справа" найвищий коефіцієнт застосовується до математики.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В Університеті визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, які регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця; Положенням про переведення, відрахування, поновлення та переривання у навчанні здобувачів вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця; Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Приклади перезарахування результатів навчання на освітній програмі "Митна справа" відсутні.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що регламентуються Положенням про порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця. На сайті кафедри наведено перелік освітніх компонент, за якими відбувається зарахування результатів, здобутих в межах неформальної освіти, а саме: «Гроші і кредит», «Митна справа», «Банківська справа», «Основи ЗЕД та митної прав» (<http://surl.li/sgndn>). Приклади визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на ОП «Митна справа» відсутні.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Аналіз інформації, представленої у ВСО ОП та звіті ЕГ дає підстави стверджувати, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, а також відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Поєднання технологій інтерактивного, проблемного й ігрового навчання сприяє досягненню програмних результатів навчання освітньої програми. Здобувачі вищої освіти проходять анонімні опитування за анкетами «Навчальна дисципліна очима здобувачів» та «Задоволеність якістю програми» (<http://surl.li/qcyat>), в рамках яких мають змогу оцінити методи навчання і викладання.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

ГЕР відмічає, що усім учасникам освітнього процесу надається чітка та повна інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку оцінювання кожного освітнього компоненту ОП. Дана інформація представлена у силабусах (<http://surl.li/ljsot>) та робочих програмах освітніх компонентів (<http://surl.li/lewxxw>), що розміщені у загальному доступі.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ГЕР погоджується з висновками ЕГ та відмічає той факт, що ЗВО забезпечує ефективне поєднання навчання і досліджень.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ГЕР погоджується з висновками ЕГ та підтверджує, що НПП оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик. Аналіз змісту робочих програм освітніх компонентів ОП "Митна справа" свідчить про те, що при викладанні навчальних дисциплін враховуються наукові розробки як вітчизняних, так і зарубіжних вчених.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ГЕР підтверджує, що науково-педагогічні працівники мають досвід міжнародного стажування, беруть участь у міжнародних проектах, конференціях, публікують свої наукові праці у закордонних виданнях. Приклади міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти на ОП "Митна справа" відсутні.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми та критерії оцінювання є в цілому чіткими, зрозумілими. Здобувачі на першому занятті за ОК отримують інформацію щодо форм поточного і підсумкового контролю по кожній дисципліні та загальні критерії оцінювання. Слід зазначити, що інформація представлена в робочих програмах навчальних дисциплін, зокрема в частині «Форми та методи оцінювання», не завжди дозволяє визначити відповідність форм і методів оцінювання програмним результатам навчання. У відповіді ЗВО на звіт ЕГ зазначено, що "Інформація щодо контрольних заходів, видів робіт у деталізованій формі наведено у робочому плані (технологічній карті) з кожної навчальної дисципліни". Проте на сайті кафедри (<http://surl.li/sgrpdn>) представлено робочі програми навчальних дисциплін та за окремими ОК - силабуси.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форми атестації за ОП «Митна справа» відповідають вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Аналіз тем кваліфікаційної роботи бакалаврів свідчить про відсутність тематики дослідження у сфері публічних фінансів, банківської справи та страхування.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР констатує, що в ХНЕУ ім. С. Кузнеця визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ГЕР підтверджує, що забезпечення академічної доброчесності є складовою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти. В Університеті питання дотримання принципів академічної доброчесності регламентується такими внутрішніми нормативними документами: Кодекс академічної доброчесності (<http://surl.li/bgmxy>); Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/qcxyk>); Положення про комісію з питань академічної доброчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/bgmxy>). В університеті щорічно формується План заходів з розвитку академічної доброчесності (<http://surl.li/ljzdz>). Університет популяризує академічну доброчесність шляхом інформаційної роботи викладачів зі здобувачами. Здобувачі під час вступу на ОП підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності. Вищезазначена інформація дає підстави стверджувати, що у закладі вищої освіти розроблено чіткі та процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

ГЕР констатує, що академічна та професійна кваліфікація НПП, які здійснюють реалізацію освітньої програми "Митна справа", дозволяє забезпечити досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

ГЕР погоджується з висновками ЕГ та підтверджує той факт, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми "Митна справа".

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ГЕР зазначає, що Університеті здійснюється систематична робота щодо залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Форми співпраці з роботодавцями включають такі напрями: залучення до формування й вдосконалення освітніх програм, навчальних планів, проведення навчальних занять, наукових заходів; керівництво практикою на підставі двосторонніх договорів; участь у щорічних «Днях кар'єри», які організують в університеті; участь у роботі екзаменаційної комісії; участь у формуванні переліку вибіркових дисциплін, баз практики, тематики кваліфікаційних (дипломних) робіт та напрямів практичної підготовки здобувачів.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ГЕР зазначає, що при реалізації ОП "Митна справа" здійснюється активне залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до проведення аудиторних занять.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ГЕР відмічає проведення систематичної роботи ЗВО, спрямованої на сприяння професійному розвитку викладачів на базі установ, організацій та навчальних закладів. При цьому ГЕР рекомендує при визначенні бази стажування враховувати специфіку і зміст освітніх компонентів, що викладаються на ОП.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ГЕР підтверджує, що в ХНЕУ ім. С. Кузнеця наявна система матеріального та морального заохочення науково-педагогічних працівників щодо розвитку викладацької майстерності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

ГЕР констатує, що фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також наявне навчально-методичне забезпечення освітньої програми дозволяють забезпечити досягнення цілей та програмних результатів навчання освітньої програми "Митна справа".

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ГЕР зазначає, що в ХНЕУ ім. С. Кузнеця створені умови для безоплатного доступу учасників освітнього процесу до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для освітнього процесу в межах ОП "Митна справа". В Університеті обладнані лабораторні класи з комп'ютерами, на яких встановлено, зокрема, ПЗ QDProfessional для заповнення митних декларацій. Окрім цього, здобувачі вищої освіти мають можливість користуватися великим університетським коворкінгом, що також обладнаний комп'ютерами.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

ГЕР відмічає, що освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я усіх учасників освітнього процесу. Так, в Університеті обладнане укриття, що розраховане на 700 осіб та дозволяє організувати аудиторне навчання в умовах воєнного стану. У бомбосховищі наявні авдиторії, обладнані комп'ютерами, інтерактивними дошками, проекторами, також наявні туалети, Інтернет, альтернативні джерела енергії, тижневий запас їжі та води.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ГЕР підтверджує, що в Університеті створені умови для надання освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою "Митна справа".

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

В ХНЕУ ім. С. Кузнеця створено необхідні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, зокрема наявний ліфт з голосовим супроводом, додатковий вхід без сходинок, пандус, вбиральні для осіб з інвалідністю, а також постійно присутня особа, яка в разі необхідності супроводжує учасників освітнього процесу з обмеженими фізичними можливостями.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними

для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР зазначає, що в ЗВО існують чіткі та зрозумілі правила вирішення конфліктних ситуацій, що регламентуються Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у Харківському національному економічному університеті ім. С. Кузнеця.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ГЕР зазначає, що в Університеті розроблена внутрішня нормативна база, що регламентує процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, зокрема Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм (<http://surl.li/aesek>). Університет послідовно дотримується визначених внутрішньої нормативною базою процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР підтверджує, що здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми насамперед, через опитування, що на систематичній основі здійснюються в ЗВО. Разом з тим потребує подальшої роботи залучення здобувачів вищої освіти до інших процедур ВСЗЯ у якості партнерів.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

В ХНЕУ ім. С.Кузнеця на системній основі здійснюється залучення роботодавців до процесу перегляду ОП "Митна справа", а також інших процедур забезпечення якості вищої освіти.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

В Університеті на регулярній основі здійснюється моніторинг працевлаштування випускників. На сайті ЗВО оприлюднюється інформація про результати даного моніторингу.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

ГЕР зазначає, що моніторинг забезпечення якості освітньої діяльності здійснюється на різних рівнях (університет, факультет, кафедра, викладач) та є основою для прийняття відповідних рішень щодо підвищення якості освітньої діяльності. Врахування зауважень та пропозицій різних груп стейкхолдерів дозволяє вчасно виявити недоліки та впровадити заходи щодо їх усунення.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОП «Митна справа» першого (бакалаврського) рівня є первинною. При цьому, слід зазначити, що зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій враховуються під час перегляду освітньої програми.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ГЕР погоджується з висновками ЕГ та підтверджує, що в Університеті сформована культура якості як система спільних цінностей, що визначає якість освіти як інституційну ціль, а її забезпечення – як відповідальність усієї спільноти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР зазначає, що в ХНЕУ ім.С. Кузнеця наявні чіткі, зрозумілі правила і процедури, що регламентують права та обов'язки учасників освітнього процесу. Документи внутрішньої нормативної бази оприлюднені на сайті університету та є у відкритому доступі для усіх учасників освітнього процесу.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Враховуючи дані відомостей про самооцінювання ОП, звіту ЕГ, ГЕР відмічає, що в ХНЕУ ім.С. Кузнеця відповідно до внутрішньої нормативної бази наявна практика щодо оприлюднення проєктів ОП із метою отримання зауважень та пропозиції внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ГЕР зазначає, що усі зацікавлені особи на сайті кафедри митної справи і фінансових послуг ХНЕУ ім.С. Кузнеця можуть у вільному доступі отримати вичерпну інформацію про ОП "Митна справа" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Проте, варто зазначити, що на сайті університету за посиланням <https://pns.hneu.edu.ua/> (посилання наведено у відомостях про самооцінювання ОП) представлена інформація українською та російською мовами.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

ГЕР погоджується з рекомендаціями ЕГ, а також зазначає доцільність включення до групи розробників ОП представників випускників ОП "Митна справа".

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

ГЕР рекомендує: 1) відображати в робочих програмах навчальних дисциплін, які soft skills формуються у процесі вивчення відповідного ОК; 2) розглянути можливість запровадження елементів дуальної освіти на ОП "Митна справа".

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

ГЕР рекомендує формувати бази ресурсів неформальної освіти за кожним освітнім компонентом ОП з відповідним відображенням інформації на сайті кафедри (на сайті кафедри наразі представлені лише ОК "Гроші і кредит", "Митна справа", "Банківська справа", "Основи ЗЕД та митної справи") та надавати в робочих програмах навчальних дисциплін інформацію щодо можливостей перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

ГЕР рекомендує здійснювати заходи, спрямовані на подальше залучення здобувачів вищої освіти до програм академічної мобільності шляхом: використання Collaborative Online International Learning (COIL); формування резерву осіб, які є потенційними учасниками програм академічної мобільності, здійснення з ними цілеспрямованої роботи та надання їм відповідної підтримки шляхом організації мовних курсів, консультацій тощо; проведення зустрічей (тренінгів, семінарів) зі здобувачами вищої освіти, які мають успішний досвід академічної мобільності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

ГЕР рекомендує: 1) удосконалити зміст робочих програм навчальних дисциплін, зокрема розділу «Форми та методи оцінювання», в частині наочного представлення відповідності форм і методів оцінювання програмним результатам навчання; 2) розширити тематику кваліфікаційної роботи бакалавра за рахунок досліджень специфіки організації фінансових відносин у сфері публічних фінансів, корпоративних фінансів та фінансового ринку.

Критерій 6. Людські ресурси

ГЕР рекомендує при визначенні бази стажування НПП враховувати специфіку та зміст освітніх компонентів, що викладаються на ОП. ГЕР також відмічає доцільність подальшої роботи щодо залучення роботодавців для спільного виконання науково-дослідних робіт.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ГЕР погоджується з висновками ЕГ щодо доцільності продовження роботи у напрямку створення умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, зокрема шляхом встановлення в корпусі Університету таблички зі шрифтом Брайгеля.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

ГЕР погоджується з рекомендацією ЕГ щодо подальшої роботи із залучення здобувачів вищої освіти до процедур ВСЗЯ у якості партнерів.

Критерій 9. Прозорість та публічність

ГЕР рекомендує виключити російську мову для оприлюднювати інформацію на сайті університету.

Критерій 10. Навчання через дослідження
не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ШАЛІМОВА НАТАЛІЯ СТАНІСЛАВІВНА